

Usnesení Nejvyššího soudu ČSR ze dne 14.10.1976, sp. zn. 7 Co 164/76, ECLI:CZ:NS:1976:7.CO.164.1976.1

Číslo: 11/1979

Právní věta: Pro výpočet průměrného měsíčního výdělku ke stanovení výše invalidního nebo částečného invalidního důchodu je rozhodná doba vzniku invalidity a nikoliv doba podání žádosti o přiznání důchodu, i když žadatel o důchod po vzniku invalidity dále pracoval.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 14.10.1976

Spisová značka: 7 Co 164/76

Číslo rozhodnutí: 11

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Důchod, Sociální zabezpečení

Předpisy: 101/1964 Sb. § 9 121/1975 Sb. § 14

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozhodnutím Úřadu důchodového zabezpečení v Praze z 19. 12. 1975 byl navrhovatelce přiznán částečný invalidní důchod podle ustanovení § 20 odst. 4 písm. a) dříve platného zákona č. 101/1964 Sb. ve výši 211 Kčs měsíčně. Při výpočtu důchodu se vycházelo z navrhovatelčina průměrného měsíčního výdělku 754 Kčs, zjištěného z hrubých výdělků za období 1969 až 1973.

V opravném prostředku proti tomuto rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení trvala navrhovatelka na svém požadavku, aby jí byl přiznán plný invalidní důchod, protože se necítí schopna výkonu žádného soustavného zaměstnání. Dále namítala, že při výpočtu průměrného měsíčního výdělku měl odpůrce vycházet i z výdělku, kterého docílila v roce 1974, protože pracovala až do konce tohoto roku a měla daleko vyšší mzdu než v roce 1969.

Krajský soud v Hradci Králové zrušil přezkoumávané rozhodnutí a Úřadu důchodového zabezpečení uložil, aby vydal nové rozhodnutí, jímž navrhovatelce přizná částečný invalidní důchod, vyměřený z hrubých výdělků za roky 1970 až 1974. V odůvodnění uvedl, že podle posudku posudkové komise sociálního zabezpečení příslušného KNV z 8. 4. 1976, proti němuž ani navrhovatelka nevznesla žádné námítky, je navrhovatelka, která není ničím vyučena a pracovala naposledy jako domácí šička, schopna výkonu jen lehké manuální práce v dobrých hygienických podmínkách, tj. za zvlášť ulehčených pracovních podmínek. Přitom je schopna dojíždět do zaměstnání běžnými prostředky hromadné dopravy. Na základě tohoto posudku dospěl soud prvního stupně k závěru, že navrhovatelka není plně, nýbrž jen částečně invalidní podle ustanovení § 20 odst. 4 písm. a) zákona

č. 101/1964 Sb. Naproti tomu se ztotožnil soud prvního stupně s názorem navrhovatelky, že při zjištění průměrného měsíčního výdělku měl Úřad důchodového zabezpečení vycházet z hrubého výdělku navrhovatelky za roky 1970 až 1974, a to proto, že částečný invalidní důchod byl navrhovatelce přiznán k její žádosti až od 1. 1. 1975.

Úřad důchodového zabezpečení ve svém odvolání poukázal na to, že podle posudku posudkové komise sociálního zabezpečení ONV v T. ze 3. 10. 1975 vznikla invalidita navrhovatelky a tím i nárok na přiznání částečného invalidního důchodu od července 1974. Měl tedy za to, že nelze výdělek za rok 1974 zahrnout do období pěti kalendářních roků, rozhodných pro zjištění průměrného měsíčního výdělku podle ustanovení § 9 odst. 2 zákona č. 101/1964 Sb.

Nejvyšší soud ČSR změnil rozhodnutí soudu prvního stupně tak, že potvrdil rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení z 19. 12. 1975.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 9 odst. 2 zákona č. 101/1964 Sb. /1/ se průměrný měsíční výdělek, z něhož se vyměřuje starobní důchod a invalidní důchod (částečný invalidní důchod), zjišťuje z hrubých výdělků za posledních deset, popřípadě za posledních pět kalendářních roků před rokem, v němž vznikl nárok na důchod, podle toho, co je pro pracovníka výhodnější. U starobního důchodu pak stanoví zákon tu výjimku, že byl-li pracovník po vzniku nároku na důchod dále nepřetržitě zaměstnán, zjišťuje se průměrný měsíční výdělek z hrubých výdělků za posledních deset (pět) kalendářních roků před rokem, v němž pracovník skončil zaměstnání, pokud je tento výpočet pro něj výhodnější podle ustanovení první věty citovaného ustanovení. 2)

V případě navrhovatelky jde o částečný invalidní důchod, pro jehož výpočet zákon žádnou výjimku v tomto směru nestanoví. Je proto nutno vzít za základ hrubé výdělků za posledních deset, případně pět let před rokem, v němž vznikl nárok na důchod.

Jak bylo zjištěno z posudku posudkové komise sociálního zabezpečení ONV v T. ze 3. 10. 1975, s nímž se posudková komise sociálního zabezpečení KNV ve svém posudku z 8. 4. 1976 ztotožnila, stala se navrhovatelka částečně invalidní již od července 1974. Tehdy jí vznikl nárok na důchod, neboť splňovala i ostatní podmínky zákonem požadované (§ 20 a násl. zákona č. 101/1964 Sb.). /3/ Na této skutečnosti nemůže nic měnit to, že navrhovatelka až do konce roku 1974 pracovala v dosavadním zaměstnání a bez úlev a že požádala, aby jí byl důchod přiznán až od 1. 1. 1975.

Shodně se závěrem soudu prvního stupně bylo však třeba dospět k závěru, že navrhovatelka není plně, nýbrž jen částečně invalidní. V tom směru poskytuje dostatečnou oporu posudek příslušné posudkové komise sociálního zabezpečení KNV z 8. 4. 1976, o jehož správnosti nemá ani odvolací soud žádných pochybností, protože byl podán na podkladě potřebných odborných vyšetření a nálezů s přihlédnutím ke všem potížím, na které navrhovatelka poukázala.

Změnil proto odvolací soud usnesení soudu prvního stupně podle ustanovení § 220 odst. 1 o. s. ř. a přezkoumávané rozhodnutí potvrdil.

1) Srov. nyní § 14 odst. 2 zákona č. 121/1975 Sb.

2) Srov. nyní § 14 odst. 3 zákona č. 121/1975 Sb.

3) Srov. nyní § 24 a násl. zákona č. 121/1975 Sb.